Siikalatvan kunta varhaiskasvatus, OHJEITA VANHEMMILLE LAPSEN SAIRASTUESSA

Ohjeet vanhemmille lapsen sairastuessa päivähoidon aikana
Sairaan lapsen paikka on aina kotona, ei päivähoidossa. Tarttuvaa tautia sairastava lapsi voi palata hoitopaikkaan vasta kun hän on terve. Lapsi on pääsääntöisesti terve silloin, kun hän voi leikkiä ja osallistua päivähoitopaikan toimintaan, esim. ulkoiluun, tarvitsematta erityishuomiota. Jos lapsi palaa hoitoon ennen kuin on täysin parantunut, hänellä on alentunut vastustuskyky ja siksi suurempi riski saada hoitopaikasta jokin muu tauti. Lisäksi hän voi tartuttaa muut lapset. Sairas lapsi tarvitsee myös aina erityistähoivaa ja hoitoa, jota omat vanhemmat voivat parhaiten tarjota.
Mikäli lapsi sairastuu hoitopäivän aikana, päivähoitopaikasta soitetaan vanhemmille ja sovitaan sairastuneen lapsen hoidon järjestämisestä.

Huolehdithan, että hoitopaikalla on aina ajan tasalla olevat puhelinnumerot, joista vanhemmat tavoittaa.

Lääkkeet
Päivähoidossa voidaan antaa sellaiset lääkärin määräämät lääkkeet, jotka on määrätty jatkuvaan käyttöön ja joiden annosteluajaksi on määrätty päiväaika tai lääkkeitä ei voida muuna aikana antaa (esim. vuorohoito). Lisäksi tarvittaessa voidaan antaa sairauden vaatima kohtauslääkeennalta tehdyn suunnitelman ja sopimuksen mukaisesti.
Ensisijaisesti pyritään siihen, että lapsen lääkkeet annetaan kotona. Jos sairauden hoito vaatii lääkkeiden antamista hoitopäivän aikana, vanhemmat tuovat lääkkeet mielellään alkuperäispakkauksessa siten, että lääkärin määräys (lääkkeen nimi, vahvuus, annostus ja lapsen nimi) on luettavissa. Vaihtoehtoisesti voi tuoda kopion alkuperäisestä reseptistä. Mikäli lääke tuodaan kerta-annoksena, lääkkeessä tulee olla sekä lapsen että lääkkeen nimi ja mukana annosteluohje päivämäärineen.
Lapsikohtainen lääkehoidon suunnitelma tehdään yhteistyössä lasta hoitavan ja lääkehoitoa toteuttavan tahon sekä lapsen huoltajan välillä. Lääkehoidon toteutuminen kirjataan asianmukaiselle kaavakkeelle.

Lasten käsihygienia
<u>Käsien pesu vedellä ja nestesaippualla</u>
- päiväkotiin tullessa
- ennen ruokailuja
- vaipanvaihdon ja WC-käynnin jälkeen
- ulkoilusta sisään tullessa
- kun kädet likaantuvat
- yskimisen, niistämisen ja aivastamisen jälkeen
- päiväkodista lähdettäessä ja kotiin saavuttaessa

<u>Käsien desinfektio</u>
- käsihuuhdetta pitää käyttää influenssa-, oksennus- ja ripuliepidemia-aikoina käsien pesun jälkeen
- käsihuuhteen käyttöä suositellaan käsien pesun jälkeen ainakin ennen ruokailua ja WC:ssä käynnin jälkeen
- henkilökunta annostelee käsihuuhteen (1 painallus) lasten käsiin, esim. pumppupullosta ja auttaa huuhteen levittämisessä.

Huolellinen käsihygienia henkilökunnalla, lapsilla ja vanhemmilla on tärkein yksittäinen toimenpide torjuttaessa infektioita!

ALLE KOULUIKÄISTEN LASTEN TARTTUVIA TAUTEJA

Tauti	Itämis-aika	Oireet lapsella	Hoito	Ennaltaehkäisy	Poissaolo päivähoidosta
Enterorokko (Suu- ja sorkkatauti)	4-6 vrk	Posken, kielen ja ikenien limakalvolle ilmaantuu punoittavia alueita, joiden keskustassa aluksi rakkula sitten haavauma. N. 2 vrk:n kuluttua ilmestyy rakkuloita muuallekin kehoon erityisesti kämmeniin, jalkapohjiin ja pakaroihin. Voi liittyä kuumetta, ripulia ja hengitysoireita.	Oireen mukainen hoito. Tarvittaessa reseptillä saatavissa puuduttavaa Xylocain- liuosta suun huuhteluun ennen ruokailua.	Käsien pesu.	Tartuttavuus alkaa ennen oireita ja kestää pitkään. Oireettomat infektiot tavallisia, joten potilaan eristämisestä ei ole hyötyä. Lapsen oltava kotona, kunnes hän on kuumeeton ja kykenee osallistumaan hoitopaikan toimintaan normaalisti.
Angiina eli nielutulehdus	2-5 vrk	Kuume, kurkkukipu, mahdollisesti oksentelu, usein vaaleat peitteet nielussa.	Lääkärin määräämä hoito 7-10 vrk.	Käsien pesu.	Jos lapsi saa antibiootteja, hänet voidaan viedä päivähoitoon kolmantena sairastuspäivänä. Lapsen on oltava kuumeeton..
Hinkuyskä	7-21 vrk	Yskää, joka viikon kuluessa kehittyy puuskittaiseksi, jolloin hinkukohtauksia ja oksentelua. Osittain rokotetuilla oireet saattavat esiintyä epämääräisinä.	Lääkärin määräämä hoito.	Rokotus lasten rokotusohjelman mukaan (PDT-rokotus).	Hinkuyskäistä lasta ei saa viedä päivähoitoon ennenkuin yskänkohtaukset ja hinkuva hengitys on loppunut. Jos päivähoitopaikassa huomataan hinkuyskää, alle 1-vuotiaat lapset on lähetettävä kotiin (paitsi ne, joilla on ollut aikaisemmin hinkuyskä ja ne, jotka on jo rokotettu kaksi kertaa). Isommilla lapsilla ja aikuisilla voi olla hinkuyskä ilman että he tajuavat sairastavansa hinkuyskää. Tämän takia flunssaisten ja yskivien henkilöiden on syytä pysytellä kaukana pikkuvauvoista.
Kihomato	14-21 vrk	Vaihtelevia oireita; peräaukon kutina yleisin – erityisesti iltaisin nukkumaan mennessä.	Samanaikainen hoito koko perheelle. Käytettävissä olevat lääkkeet: Pyrvin (reseptivapaa), Vermox (lääkärin reseptillä). Lääkityksen uusinta 2 viikon kuluttua. Siivous ym. Terveyskeskuksista tai apteekista saatavan ohjeen mukaan.	Käsien pesu. Kynnet leikattava lyhyiksi.	Suositellaan, että päivähoitoon mentäisiin vasta lääkkeenottoa seuraavana päivänä, mutta eristys ei ole tarpeellinen. Kerro päivähoitoon/kouluun tartunnasta ja tiedota lähipiiriä.
Korvatulehdus		Kutina. Kipu, joka pahenee korvalehteä painettaessa.	Lääkärin määräämä hoito.	Käsien pesu. Rokotusohjelmaan kuuluva	Yleisvoinnin mukaan.

		Kuume, toisinaan korvavuoto.		pneumokokkirokote antaa hieman suojaa myös korvatulehdusta vastaan.	
Märkärupi	2-5 vrk	Märkivä, kutiseva rupi yleensä kasvoissa suun ja nenän ympärillä; saattaa raapimisen tuloksena levitä muualle kehoon.	Lääkärin määräämä hoito.	Käsien pesu.	Vuorokausi suun kautta otettavan ja kaksi vuorokautta paikallisen antibioottihoidon aloittamisesta.
Nuhakuume, ”räkätauti”, hengitystieinfektio	1-3 vrk	Nuha, yskä, kurkkukipu, mahdollisesti myös kuume, väsymys.	Oireiden mukainen hoito. Lääkityksen tarpeellisuudesta neuvoteltava lääkärin kanssa.	Käsien pesu.	Päivähoitoon yhden kuumeettoman vuorokauden jälkeen.
Ontelosyylä (molluska)		2-6 mm:n läpimittaiset syylät iholla, pääasiassa taipeissa. Puristeltaessa tulee esiin talimaista tahnaa.	Kuivan ihon rasvaus. Muu hoito lääkärin ohjeen mukaan.		Ei estettä päivähoitoon.
Parvorokko	6-21 vrk	Alkaa usein poskien punoituksena, jota seuraa vartalosta raajoihin leviävä ihottuma. Väsymys, lievä lämpö.	Tarvittaessa oireita lievittävä lääkitys.		Päivähoitoon voi palata yhden kuumeettoman vrk:n jälkeen ja kun yleisvointi sen sallii.
Päätäi	1-2 vrk	Jatkuva kutina, saivareet. Joskus oireeton. Päätäitä ja sen eri kehitysmuotoja löytyy yleensä hiuksista, korvien takaa ja niskasta.	Päätäit poistetaan ilman reseptiä apteekista saatavalla aineella. Samanaikainen hoito koko perheelle. Saivareiden mekaaninen poisto hoidon jälkeen ja yleensä hoidon uusiminen pakkauksen ohjeiden mukaan (esim.7vrk kuluttua). Pyykinpesu ym. Terveyskeskuksista tai apteekista saatavan ohjeen mukaan.	Epidemioiden aikana päätäitä saattaa esiintyä kenellä tahansa.	Lapsen voi viedä päivähoitoon ensimmäisen hoitokerran jälkeen. Kerro päivähoidossa/koulussa täitartunnasta sekä tiedota lähipiiriä, jotta mahdollinen kierre saadaan katkaistua ja vältytään uusintatartunnoilta.
Ripuli/oksennus-tauti	Riippuu taudin-aiheuttajasta	Ripuli, johon saattaa liittyä kuumetta, oksentelua ja ilmavaivoja.	Taudin aikana nesteen saanti taattava pieninä, usein nautittuina annoksina (tee, mustikkamehu tai –keitto). Nestevajauksen korjaukseen myös ripulijuomaa apteekista. Lievissä tapauksissa ruokavaliota ei tarvitse muuttaa. Taudin ollessa raju tai sen pitkittyessä käännyttävä lääkärin puoleen – erityisesti pienten lasten kohdalla.	Ruuan oikea käsittely ja säilytys. Ulkomailla matkustettaessa huolellisuus ruuan suhteen. Päivähoidossa käsien pesu.	Yksi oireeton päivä.
Silmätulehdus		Silmien punoitus, rähmiminen.	Tavallisesti oireet häviävät 3-5 vrk:n kuluttua. Hankalissa tapauksissa lääkärin määräämä hoito.	Käsien pesu.	Riippuu oireiden voimakkuudesta. 1vrk hoidon aloittamisesta, lapsen yleisvoinnin mukaan.
Syyhy	Kutina 3-6 viikkoa tartunnasta, uusintatartunta 1-3 vrk	Ihon voimakas kutina, varsinkin iltaisin ja öisin sekä kutinasta johtuvat raapimisjäljet. Oireet tyypillisesti ranteissa, sormiväleissä, pakaranseudussa, kivespusseissa, niska, rinta, lapaluiden alue, nivuset, pienemmillä lapsilla kämmenissä ja jalkapohjissa. Kutina voi olla myös laaja-alaista.	Permetriinivoide iholle kahdesti 1-2 viikon välein. Voide levitetään ohjeen mukaan koko vartalolle. Jos pestään käsiä lääke on levitettävä uudelleen käsiin. Noudata erillisiä pyykinpesu/siivous ym.ohjeita joita saat mm. Terveyskeskuksesta tai apteekista.Lääkärin kautta voi saada myös Ivermektiini- tablettihoidon. Koko perhe hoidetaan.	Syyhy tarttuu suorassa ihokontaktissa (ei kättelyssä), vuodevaatteiden, pehmolelujen, asusteiden ym.välityksellä.	Lapsen tulee olla hoidon jälkeen pois hoidosta 1-2 vrk. Mikäli perheessänne on syyhytartunta on tärkeää, että tiedotatte siitä viipymättä koulua/päivähoitoa ja muita mahdollisia tartunnansaaneita, jotta kaikki tartunnan saaneet hoidettaisiin, uusintatartunnoilta vältyttäisiin ja kierre saataisiin katkaistua.
Tulirokko	2-5 vrk	Kuume, kurkkukipu, oksentelu, ihottuma, jota ei esiinny kasvoilla. ”Mansikkakieli”.	Lääkärin määräämä hoito. 7-10 vrk kestävä antibioottikuuri.	Käsien pesu.	24 tuntia lääkehoidon aloittamisesta. Lapsen toipumistarve on kuitenkin usein pidempi.
Vauvarokko, kolmen päivän kuume	7-18 vrk	Äkillinen, korkea, nopeasti nouseva ja laskeva kuume. Kuumeen laskemisen jälkeen punatäpläinen ihottuma.	Tarvittaessa oireita lievittävä lääkitys.		Päivähoitoon yhden kuumeettoman vrk:n jälkeen.
Vesirokko	10-21 vrk	Eri vaiheessa olevia vesirakkuloita iholla, myös hiuspohjassa. Kuume ja voimakas kutina.	Oireiden mukaan. Turhaa raapimista tulee välttää. Joskus lääkehoito.	Vesirokkorokote kuuluu yleiseen rokotusohjelmaan. Jos lapsesi ei ole sairastanut vesirokkoa pyydä rokotetta neuvolasta.	5 vrk ihottuman alkamisesta tai kunnes kaikki ruvet on kuivia ja lapsi on kuumeeton.
Tuhkarokko, vihurirokko ja sikotauti		MPR-rokotusten ansiosta taudit ovat käytännössä hävinneet Suomesta. Mikäli lapsen epäillään sairastuneen johonkin kyseessä olevaan tautiin, onkin aluksi lääkärin vastaanotolla selvitettävä, onko lapsi rokotettu yleisen rokotusohjelman mukaisesti (rokotustiedot mukaan).			